

31998L0027

L 166/51

ÚRADNÝ VESTNÍK EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

11.6.1998

**SMERNICA 98/27/ES EURÓPSKEHO PARLAMENTU A RADY
z 19. mája 1998
o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov**

EURÓPSKY PARLAMENT A RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

z dosahu všetkých foriem uplatňovania; keďže toto predstavuje skresľovanie súťaže;

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, najmä na jej článok 100a,

so zreteľom na návrh Komisie ⁽¹⁾,

- (5) keďže tieto ťažkosti pravdepodobne znižujú dôveru spotrebiteľa vo vnútorný trh a môžu obmedzovať rozsah konania organizácií zastupujúcich kolektívne spotrebiteľské záujmy alebo nezávislých verejných orgánov zodpovedných za ochranu kolektívnych spotrebiteľských záujmov, na ktoré majú praktiky porušujúce právo spoločenstva nepriaznivý účinok;

so zreteľom na stanovisko Hospodárskeho a sociálneho výboru ⁽²⁾,

konajúc v súlade s postupom stanoveným v článku 189b zmluvy ⁽³⁾,

(1) keďže niektoré smernice uvedené v prílohe tejto smernice stanovujú pravidlá týkajúce sa ochrany spotrebiteľských záujmov;

- (6) keďže tieto praktiky často siahajú za hranice členských štátov; keďže existuje naliehavá potreba určitého stupňa aproximácie národných predpisov nariaďujúcich zastavenie uvedených nezákonných praktík nezávisle od toho, v ktorej krajine sa účinky nezákonných praktík prejavili; keďže – vzhľadom na jurisdikciu – toto nemá vplyv na pravidlá súkromného medzinárodného práva a platné dohovory medzi členskými štátmi pri súčasnom rešpektovaní všeobecných záväzkov členských štátov odvodených zo zmluvy, predovšetkým záväzkov súvisiacich s hladkým chodom vnútorného trhu;

(2) keďže súčasné mechanizmy na zabezpečenie súladu s týmito smernicami dostupné tak na národnej úrovni ako aj na úrovni spoločenstva neumožňujú vždy včasné zastavenie neoprávnených zásahov škodlivých pre kolektívne spotrebiteľské záujmy; keďže kolektívne záujmy sú záujmy, ktoré nezahŕňajú kumuláciu záujmov jednotlivcov poškodených neoprávneným zásahom; keďže toto je bez záväzkov voči individuálnemu konaniu jednotlivcov poškodených neoprávneným zásahom;

- (7) keďže cieľ predpokladaného konania môže dosiahnuť iba spoločenstvo; keďže je preto úlohou spoločenstva konať;

(3) keďže – pokiaľ ide o zastavenie praktík, ktoré sú podľa príslušných národných predpisov nezákonné – účinnosť národných predpisov, vykonávaných uvedenými smernicami vrátane ochranných opatrení siahajúcich za úroveň požadovanú smernicami za predpokladu, že sú kompatibilné so zmluvou a dovoľené týmito smernicami, môže byť zmařená, ak tieto praktiky vyvolávajú v členských štátoch iné účinky, než za akých vznikajú;

- (8) keďže odsek 3 článku 3b zmluvy ukladá spoločenstvu úlohu na dosiahnutie cieľov zmluvy nezachádzať za hranicu potrebného; keďže v súlade s týmto článkom sa špecifické črty národných právnych systémov musia zohľadňovať v maximálnej možnej miere a členským štátom ponechať slobodu voľby medzi jednotlivými alternatívami s rovnocenným účinkom; keďže súdy alebo orgány správy príslušné rozhodovať o postupoch uvedených v článku 2 tejto smernice by mali mať právo preskúmať účinky predchádzajúcich rozhodnutí;

(4) keďže tieto ťažkosti môžu rušiť hladký chod vnútorného trhu, pričom ich dôsledok je taký, že stačí preniesť zdroj nezákonných praktík do inej krajiny, aby sa dostal

- (9) keďže by jedna alternatíva mala vyžadovať, aby jeden alebo viaceré nezávislých verejných orgánov špecificky zodpovedných za ochranu kolektívnych spotrebiteľských záujmov uplatňoval právo konať stanovené v tejto smernici;

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 107, 13.4.1996, s. 3 a Ú. v. ES C 80, 13.3.1997, s. 10.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 30, 30.1.1997, s. 112.

⁽³⁾ Stanovisko Európskeho parlamentu zo 14. novembra 1996 (Ú. v. ES C 362, 2.12.1996, s. 236). Spoločná pozícia Rady z 30. októbra 1997 (Ú. v. ES C 389, 22.12.1997, s. 51) a rozhodnutie Európskeho parlamentu z 12. marca 1998 (Ú. v. ES C 104, 6.4.1998). Rozhodnutie Rady z 23. apríla 1998.

keďže ďalšia alternatíva by mala zabezpečovať výkon týchto práv organizáciami, ktorých účelom je chrániť kolektívne spotrebiteľské záujmy v súlade s kritériami stanovenými národným právom;

(10) keďže členské štáty by pri určovaní orgánov a (alebo) organizácií kvalifikovaných na účely tejto smernice na národnej úrovni mali byť oprávnené vybrať si z týchto dvoch alternatív alebo ich skombinovať;

(11) keďže na účely neoprávnených zásahov vo vnútri spoločenstva by medzi týmito orgánmi a (alebo) organizáciami mala platiť zásada vzájomného uznávania; keďže členské štáty by na požiadanie svojich národných subjektov mali spoločenstvu oznámiť meno a účel svojich národných subjektov kvalifikovaných začať konanie vo veci vo svojej vlastnej krajine podľa ustanovení tejto smernice;

(12) keďže úlohou Komisie je zabezpečovať uverejňovanie zoznamu týchto oprávnených subjektov v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*; keďže – kým nie je uverejnené oznámenie o opaku – sa predpokladá, že oprávnený subjekt je spôsobilý na právne úkony, ak je jeho názov uvedený v tomto zozname;

(13) keďže členské štáty by mali byť oprávnené požadovať, aby strana hodlajúca začať konanie na dosiahnutie súdneho príkazu vykonala predtým konzultácie, aby poskytla odporcovi príležitosť ukončiť sporný neoprávnený zásah; keďže členské štáty by mali byť oprávnené požadovať vykonanie predchádzajúcich konzultácií spoločne s nezávislým verejným orgánom určeným týmito členskými štátmi;

(14) keďže – ak členské štáty stanovia, že majú byť predchádzajúce konzultácie – by mala byť stanovená dvojtýždňová lehota od predloženia požiadavky na konzultácie, po uplynutí ktorej – ak sa nedosiahne zastavenie neoprávneného zásahu – bude mať žiadateľ právo okamžite začať konanie pred príslušným súdom alebo pred úradom správy;

(15) keďže je vhodné, aby Komisia referovala o pôsobení tejto smernice a najmä o jej rámci a účinnosti predchádzajúcej konzultácie;

(16) keďže uplatňovanie tejto smernice by nemalo byť prekážkou uplatňovania pravidiel spoločenstva pre súťaž,

PRIJALI TÚTO SMERNICU:

Článok 1

Pôsobnosť

1. Účelom tejto smernice je priblíženie právnych a správnych predpisov členských štátov v súvislosti s konaním na dosiahnutie súdneho príkazu uvedeným v článku 2 zameraných na ochranu kolektívnych spotrebiteľských záujmov zahrnutých v smerniciach uvedených v prílohe, s cieľom zabezpečiť hladký chod vnútorného trhu.

2. Na účely tejto smernice sa neoprávneným zásahom rozumie každý čin v rozpore so smernicami uvedenými v prílohe prenesenými do vnútorného právneho poriadku členských štátov, ktorý škodí kolektívnym záujmom uvedeným v odseku 1.

Článok 2

Konanie na dosiahnutie súdneho príkazu

1. Členské štáty určia súdy alebo úrady správy príslušné pre riadenie konaní začatých oprávnenými subjektami v zmysle článku 3, ktoré sa usilujú:

- o príkaz so všetkými náležitými účelnými opatreniami tam, kde je to vhodné, formou skráteného konania požadujúceho zastavenie alebo zákaz každého neoprávneného zásahu;
- tam, kde je to vhodné, o opatrenia, ako je uverejnenie celého rozhodnutia alebo jeho časti vhodnou formou a (alebo) o uverejnenie opravného vyhlásenia s cieľom vylúčenia pretrvávajúcich účinkov neoprávneného zásahu;
- ak to dovoľuje právny poriadok príslušného členského štátu, o príkaz voči neúspešnému odporcovi zaplatiť do verejných fondov alebo ľubovoľnému príjemcovi uvedenému vo vnútroštátnych právnych predpisoch alebo podľa nej, v prípade neuposlušnosti rozhodnutia v čase stanovenom súdmi alebo orgánmi správy, pevnú čiastku za každý deň omeškania alebo ľubovoľnú inú čiastku stanovenú vnútroštátnymi právnymi predpismi, s cieľom zabezpečiť splnenie rozhodnutí.

2. Táto smernica vzhľadom na príslušné právo nemá vplyv na pravidlá súkromného medzinárodného práva, čo obvykle vedie k uplatňovaniu buď práva členského štátu, v ktorom došlo k neoprávnenému zásahu, alebo práva toho členského štátu, v ktorom sa účinky neoprávneného zásahu prejaviли.

Článok 3

Subjekty oprávnené začať konanie

Na účely tejto smernice sa „oprávneným subjektom“ rozumie každý orgán alebo organizácia riadne konštituovaná podľa práva niektorého členského štátu, ktoré majú legitímny záujem zabezpečiť plnenie ustanovení uvedených v článku 1, najmä:

- a) nezávislý orgán alebo niekoľko nezávislých orgánov špecificky zodpovedných za ochranu záujmov uvedených v článku 1 v členských štátoch, v ktorých tieto orgány existujú a (alebo)
- b) organizácie, ktorých účelom je ochrana záujmov uvedených v článku 1, v súlade s kritériami stanovenými ich národným právom.

Článok 4

Neoprávnené zásahy vo vnútri spoločenstva

1. Každý členský štát vykoná opatrenia potrebné na zabezpečenie toho, aby v prípade neoprávneného zásahu pochádzajúceho z tohto členského štátu, mohol každý oprávnený subjekt z iného členského štátu, kde sú záujmy chránené týmto oprávneným subjektom postihnuté týmto neoprávneným zásahom, obrátiť na súd alebo orgán správy uvedený v článku 2 na základe predloženia zoznamu uvedeného v odseku 3. Súd alebo orgán správy prijme tento zoznam ako dôkaz právnej spôsobilosti oprávneného subjektu bez ohľadu na svoje právo preskúmať, či účel oprávneného subjektu ho oprávňuje začať konanie v konkrétnom prípade.

2. Na účely neoprávnených zásahov vo vnútri spoločenstva a bez ohľadu na práva zaručené ostatným subjektom podľa vnútroštátnych právnych predpisov, členské štáty na požiadanie svojich oprávnených subjektov oznámia Komisii, že tieto subjekty sú oprávnené začať konanie podľa článku 2. Členské štáty informujú Komisiu o názve a účele týchto oprávnených subjektov.

3. Komisia vypracuje zoznam oprávnených subjektov uvedených v odseku 2 a uvedie ich účel. Tento zoznam uverejní v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*; zmeny tohto zoznamu sa uverejňujú okamžite, aktualizovaný zoznam sa bude uverejňovať každých šesť mesiacov.

Článok 5

Predchádzajúce konzultácie

1. Členské štáty môžu zaviesť a ponechať v účinnosti ustanovenia, podľa ktorých tá strana, ktorá sa usiluje o súdny príkaz, môže tento postup začať iba po pokuse dosiahnuť zastavenie neoprávneného zásahu formou konzultácií buď s odporcom, alebo tak s odporcom ako aj s oprávneným subjektom v zmysle článku 3 písm. a) toho členského štátu, v ktorom žiada o súdny príkaz. Členský štát sa sám rozhodne, či sa strana usilujúca o súdny príkaz musí obrátiť na oprávnený subjekt. Ak sa zastavenie neoprávneného konania nedosiahne do dvoch týždňov po doručení požiadavky na konzultácie, dotknutá strana môže okamžite začať konanie na dosiahnutie súdneho príkazu.

2. Predpisy upravujúce predchádzajúce konzultácie prijaté členskými štátmi budú oznámené Komisii a uverejnené v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Článok 6

Hlásenia

1. Každé tri roky a prvýkrát najneskôr päť rokov po nadobudnutí účinnosti tejto smernice predloží Komisia Európskemu parlamentu a Rade hlásenie o uplatňovaní tejto smernice.

2. Komisia vo svojom prvom hlásení preskúma najmä:

- pôsobnosť tejto smernice vo vzťahu k ochrane kolektívnych záujmov osôb vykonávajúcich obchodnú, priemyselnú, remeselnú alebo odbornú činnosť;
- pôsobenie tejto smernice tak, ako je určené smernicami uvedenými v prílohe;
- či predchádzajúce konzultácie podľa článku 5 prispeli k účinnej ochrane spotrebiteľov.

Keď je to vhodné, k tomuto hláseniu sa pripoja návrhy s cieľom zmeny a doplnenia tejto smernice.

Článok 7

Rozsiahlejšie oprávnenia na konanie

Táto smernica nesmie brániť členským štátom prijímať alebo ponechávať v účinnosti ustanovenia poskytujúce oprávneným subjektom alebo ľubovoľnej inej dotknutej osobe rozsiahlejšie práva začať konanie na národnej úrovni.

Článok 8

Uplatňovanie

1. Členské štáty prijímajú právne a správne predpisy potrebné na zabezpečenie súladu s touto smernicou najneskôr 30 mesiacov po nadobudnutí jej účinnosti. Okamžite o tom informujú Komisiu.

Keď členské štáty prijímajú tieto opatrenia, budú tieto obsahovať odkazy na túto smernicu alebo budú opatrené takýmito odkazmi pri ich úradnom uverejnení. Členské štáty rozhodnú, akým spôsobom sa budú tieto odkazy uvádzať.

2. Členské štáty oznámia Komisii ustanovenia vnútroštátnych právnych predpisov, ktoré prijímú v oblasti, na ktorú sa vzťahuje táto smernica.

Článok 9

Účinnosť

Táto smernica nadobudne účinnosť dvadsiaty deň nasledujúci po dni jej uverejnenia v *Úradnom vestníku Európskych spoločenstiev*.

Článok 10

Adresáti

Táto smernica je adresovaná členským štátom.

V Bruseli 19. mája 1998

Za Európsky parlament

predseda

J. M. GIL-ROBLES

za Radu

predseda

G. BROWN

PRÍLOHA

Zoznam smerníc, na ktoré sa vzťahuje článok 1 (*)

1. Smernica Rady 84/450/EHS z 10. septembra 1984 o prispôsobení právnych a správnych predpisov členských štátov o klamlivej reklame (Ú. v. ES L 250, 19.9.1984, s. 17).
2. Smernica Rady 85/577/EHS z 20. decembra 1985 o ochrane spotrebiteľa pred zmluvami uzavretými mimo podnikateľských priestorov (Ú. v. ES L 372, 31.12.1985, s. 31).
3. Smernica Rady 87/102/EHS z 22. decembra 1986 o prispôsobení právnych a správnych predpisov členských štátov o spotrebiteľskom úvere (Ú. v. ES L 42, 12.2.1987, s. 48), naposledy zmenená a doplnená smernicou 98/7/ES (Ú. v. ES L 101, 1.4.1998, s. 17).
4. Smernica Rady 89/552/EHS z 3. októbra 1989 o koordinácii niektorých právnych a správnych predpisov členských štátov týkajúcich sa činností v oblasti televízneho vysielania: článok 10 až 21 (Ú. v. ES L 298, 17.10.1989, s. 23, naposledy zmenená a doplnená smernicou 97/36/ES (Ú. v. ES L 202, 30.7.1997, s. 60).
5. Smernica Rady 90/314/EHS z 13. júna 1990 o organizovanom cestovaní, dovolenkových pobytoch a zájazdoch (Ú. v. ES L 158, 23.6.1990, s. 59).
6. Smernica Rady 92/28/EHS z 31. marca 1992 o reklame liekov pre ľudí (Ú. v. ES L 113, 30.4.1992, s. 13).
7. Smernica Rady 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (Ú. v. ES L 95, 21.4.1993, s. 29).
8. Smernica 94/47/ES Európskeho parlamentu a Rady z 26. októbra 1994 o ochrane kupujúcich v súvislosti so zmluvami o nadobudnutí časovo delených práv na užívanie nehnuteľností (Ú. v. ES L 280, 29.10.1994, s. 83).
9. Smernica 97/7/ES Európskeho parlamentu a Rady z 20. mája 1997 o ochrane spotrebiteľa pri zmluvách na diaľku (Ú. v. ES L 144, 4.6.1997, s. 19).

(*) Smernice č. 1, 6, 7 a 9 obsahujú konkrétne ustanovenia o začatí konania na vydanie súdneho príkazu.